

JUDr. PAVEL BLAŽEK, Ph.D.
MINISTR SPRAVEDLNOSTI ČR

V Praze dne 8.11.2012
Čj. 687/2012-OD-SPZ

Nejvyšší soud ČR
Burešova 20
657 37 BRNO

Věc: obv. A. L. – stížnost pro porušení zákona

Příloha: - spisy MS v Brně sp.zn. 10 T 57/79 a 10 Nt 501/2011

- kopie usnesení MS v Brně ze dne 3.1.1991, sp.zn. 4 Rt 8/90
- kopie usnesení MS v Brně ze dne 24.6.1992, sp.zn. 4 Rt 6/92
- kopie usnesení MS v Brně ze dne 29.9.1993, sp.zn. 1 Rt 60/93

Podle § 266 odst. 1 tr. řádu podávám ve prospěch obv. A. L. (...),

stížnost pro porušení zákona

proti usnesení Městského soudu v Brně ze dne 2.5.1983, sp.zn. 10 T 57/79, které nabylo právní moci téhož dne.

Rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 11.5.1979, sp.zn. 10 T 57/79, byl obžalovaný A. L. uznán vinným trestným činem ublížení na zdraví podle § 221 odst. 1 tr. zákona, jehož se měl dopustit tím, že dne 15.9.1978 v Brně v bytě J. C. na ul. S., poté co byl vykazován z tohoto bytu, fyzicky napadl jmenovaného, několikrát jej uhodil do zátylku a do obličeje, čímž mu způsobil zlomeninu nosních kůstek, v důsledku čehož byl do 25.9.1978 práce neschopen. Za toto jednání mu soud I. stupně uložil trest odnětí svobody v trvání 6 (šesti) měsíců, jehož výkon byl odložen na zkušební dobu v délce 3 (tří) let. Citovaný rozsudek nabyl právní moci dne 23.6.1978.

Usnesením téhož soudu ze dne 2.5.1983, sp.zn. 10 T 57/79, bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 tr. zákona tak, že se odsouzený A. L. ve zkušební době neosvědčil a je povinen vykonat trest odnětí svobody v trvání šesti měsíců, uložený mu rozsudkem Městského soudu

v Brně dne 11.5.1979, sp.zn. 10 T 57/79. Své rozhodnutí nalézací soud odůvodnil tím, že jmenovaný byl v rámci běhu zkušební doby 2x odsouzen Městským soudem v Brně, konkrétně rozsudkem ze dne 30.12.1980, sp.zn. 5 T 408/80 (právní moc nastala dne 29.1.1981), a rozsudkem ze dne 15.2.1982, sp.zn. 5 T 28/82 (právní moc nastala dne 1.4.1982). V prvním případě byl uznán vinným dvěma trestnými činy opuštění republiky podle § 109 odst. 1 tr. zákona, kdy mu byl uložen trest odnětí svobody v trvání tří roků se zařazením do II. nápravně výchovné skupiny. V druhém případě byl uznán vinným trestným činem padělání a pozměňování veřejné listiny podle § 176 odst. 1 tr. zákona a trestným činem opuštění republiky podle § 109 odst. 1 tr. zákona, za což mu byl uložen úhrnný trest odnětí svobody v trvání 4 roků se zařazením do II. nápravně výchovné skupiny. Na podkladě výše uvedeného soud I. stupně naznal, že obžalovaný nevedl ve zkušební době řádný život, a proto rozhodl o přeměně podmíněného trestu odnětí svobody v trest nepodmíněný. Výkon tohoto trestu byl nařízen usnesením Městského soudu v Brně ze dne 14.6.1983.

Z dochované části spisového materiálu lze zjistit, že po zápočtu vazby (16.3.1979 – 11.5.1979) vykonával nařízený trest odnětí svobody ve dnech 20.1.1989 až 25.5.1989. Tato informace byla ověřena v archivu Vězeňské služby ČR.

Na základě zákona č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci, byla rozhodnutí Městského soudu v Brně, jež zavdala důvod k přeměně podmíněného trestu odnětí svobody, tj. rozsudky Městského soudu v Brně sp.zn. 5 T 408/80 a sp.zn. 5 T 28/82, zrušena a trestní stíhání obviněného A. L. bylo zastaveno. Konkrétně je na místě zmínit usnesení Městského soudu v Brně ze dne 3.1.1991, sp.zn. 4 Rt 8/90, a usnesení téhož soudu ze dne 24.6.1992, sp.zn. 4 Rt 6/92, ve spojení s usnesením ze dne 29.9.1993, sp.zn. 1 Rt 60/93.

Usnesením Okresního soudu v Třebíči ze dne 30.11.1992, sp.zn. Nt 27/92, bylo podle § 69 odst. 1 písm. b) tr. zákona, mimo jiné, zahlazeno odsouzení A. L., nar. 9.10.1953 z rozsudku Městského soudu v Brně ze dne 11.5.1979, sp.zn. 10 T 57/79.

Dne 30.11.2011 byl na Městský soud v Brně doručen návrh A. L. na povolení obnovy řízení ve věci vedené pod sp.zn. 10 T 57/79. Podatel poukazoval na nezákonnost rozhodnutí téhož soudu ze dne 2.5.1983, a to s poukazem na shora citované rehabilitační usnesení. Městský soud v Brně rozhodl usnesením dne 25.1.2012, sp.zn. 10 Nt 501/2011 tak, že se podle § 283 písm. b) tr. řádu návrh na povolení obnovy řízení v této věci zamítá. Následná stížnost podatele byla zamítnuta jako nedůvodná podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. řádu, a to usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 21.2.2012, sp.zn. 8 To 71/2012 (obě rozhodnutí byla učiněna v neveřejném zasedání).

Podle § 60 odst. 1 tr. zákona č. 140/1961 Sb., v tehdy účinném znění, jestliže podmíněně odsouzený vedl ve zkušební době řádný život pracujícího člověka a vyhověl uloženým podmínkám, vysloví soud, že se osvědčil; jinak rozhodne, a to popřípadě již během zkušební doby, že se trest vykoná.

Podle § 1 odst. 1 zákona č. 119/1990 Sb. je účelem tohoto zákona zrušit odsuzující soudní rozhodnutí za činy, které v rozporu s principy demokratické společnosti respektující občanská politická práva a svobody zaručené ústavou a vyjádřené v mezinárodních dokumentech a mezinárodních právních normách zákon označoval za trestné, umožnit rychlé přezkoumání případů osob takto protiprávně odsouzených v důsledku porušování zákonnosti na úseku trestního řízení, odstranit nepřiměřené tvrdosti v používání represe, zabezpečit neprávem odsouzeným osobám společenskou rehabilitaci a přiměřené hmotné odškodnění

a umožnit ze zjištěných nezákonností vyvodit důsledky proti osobám, které platné zákony vědomě nebo hrubě porušovaly.

Podle § 1 odst. 2 zákona č. 119/1990 Sb. činy, které směřovaly k uplatnění práv a svobod občanů zaručených ústavou a vyhlášených ve Všeobecné deklaraci lidských práv a v navazujících mezinárodních paktech o občanských a politických právech, byly československými trestními zákony prohlášeny za trestné v rozporu s mezinárodním právem a mezinárodnímu právu odporovalo také jejich trestní stíhání a trestání.

Podle § 30 odst. 2 citovaného zákona, i v jiných věcech, než jsou uvedeny v tomto zákoně, je generální prokurátor (*dnes ministr spravedlnosti*) povinen podat stížnost pro porušení zákona, jestliže přezkoumáním zjistí, že k porušení zákona došlo z důvodů uvedených v § 1. Tomuto postupu nebrání skutečnost, že Nejvyšší soud věc rozhodl ke stížnosti pro porušení zákona.

Z rozsudku Nejvyššího soudu ČR pod sp.zn. 3 Tz 92/2011 se podává, že okruh rozhodnutí uvedených v ustanovení § 277 tr. řádu je taxativní a nelze jej rozšiřovat analogií legis in bonam partem. V dané věci tedy obnova řízení není přípustná.

V řízení o stížnosti pro porušení zákona je obecně možno napravit tzv. objektivní porušení zákona, které není důsledkem pochybení soudu, nýbrž změny právní úpravy, popř. podstatné změny společenských poměrů. V dané věci soud postupoval v souladu s tehdy platným trestním zákonem, neboť bylo bezpečně prokázáno, že A. L. se dopustil v rámci běhu zkušební doby jednání, které podle tehdejšího stavu legislativy zakládalo několik úmyslných trestných činů.

Jak již opakovaně konstatoval Ústavní soud ČR, provádí-li se v současnosti výklad trestněprávních norem při posouzení časově vzdálených, letitých případů, ovšem s konkrétními důsledky pro účastníka řízení v současnosti, je nutno takový výklad provádět hodnotově diskontinuálně, tj. s přihlédnutím k základním hodnotám, na nichž je založen dnešní právní řád. Mezi tyto hodnoty nepochybně patří svoboda pohybu jako významný atribut osobní svobody člověka.

Jak vyplývá z obsahu rehabilitačních rozhodnutí, trestní stíhání v těchto věcech bylo v celém rozsahu pravomocně zastaveno. Stalo se tak usnesením Městského soudu v Brně ze dne 3.1.1991, sp.zn. 4 Rt 8/90, a usnesením téhož soudu ze dne 24.6.1992, sp.zn. 4 Rt 6/92, ve spojení s usnesením ze dne 29.9.1993, sp.zn. 1 Rt 60/93. Nepochybně tak odpadl zákonný podklad pro rozhodnutí o nařízení výkonu podmíněného trestu v trestní věci vedené u Městského soudu v Brně sp.zn. 10 T 57/79, neboť nelze trvat na tom, že odsouzený ve zkušební době nevedl řádný život, když někdejší rozhodnutí o tom, že se trest vykoná, je odůvodněno jen tím, že jmenovaný ve zkušební době spáchal shora uvedenou trestnou činnost. Jak vyplývá z protokolu o veřejném zasedání ze dne 2.5.1983, č.j. 10 T 57/79-94, nebyly provedeny žádné jiné důkazy, které by svědčily závěru o nevedení řádného života. Jestliže obviněný ve zkušební době spáchal pouze činy, které totalitní stát neoprávněně stíhal a trestal, nemůže obstát ani rozhodnutí, které na základě těchto skutečností modifikovalo výrok o trestu v neprospěch obviněného, tzn. že byl v jiné trestní věci nařízen výkon podmíněného trestu odnětí svobody, ač obviněný se – z dnešního pohledu – nedopustil žádného závažného či pro demokratickou společnost nebezpečného jednání. Trestní represe vůči němu byla uplatněna nedůvodně a forma trestu byla ve zřejmém rozporu s účelem trestu.

S přihlédnutím k ustanovení § 30 odst. 2 zákona č. 119/1990 Sb., v platném znění, proto na základě shora uvedených skutečností **navrhují**, aby Nejvyšší soud České republiky:

1. podle § 268 odst. 2 tr. řádu vyslovil, že usnesením Městského soudu v Brně ze dne 2.5.1983, sp.zn. 10 T 57/79, byl porušen zákon v ustanovení § 60 odst. 1 tr. zákona č. 140/1961 Sb., s přihlédnutím k ustanovení § 1 zákona č. 119/1990 Sb., a to v neprospěch obv. A. L.,
2. podle § 269 odst. 2 tr. řádu napadené usnesení zrušil a zrušil i všechna další rozhodnutí na zrušené usnesení obsahově navazující, jestliže vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu,
3. a postupem podle § 271 odst. 1 tr. řádu sám ve věci rozhodl tak, že podle § 330 odst. 1 tr. řádu, za použití § 60 odst. 1 tr. zákona č. 140/1961 Sb., se odsouzený A. L. osvědčil ve zkušební době podmíněného odsouzení stanoveného rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 11.5.1979, sp.zn. 10 T 57/79.

Nejvyšší soud rozhodl pod sp. zn. [3 Tz 91/2012](#)